

Bruxelles, 23 noiembrie 2018
(OR. en)

14498/18

**Dosar interinstituțional:
2018/0044(COD)**

**JUSTCIV 285
ECOFIN 1088
EJUSTICE 156
COMPET 798
CODEC 2058
IA 385**

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. Csie:	7222/18 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 REV 1 + ADD 3
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind legea aplicabilă efectelor față de terți ale cesiunilor de creanțe(prima lectură) - Raport intermediar

I. INTRODUCERE

1. Ca parte a Planului de acțiune privind uniunea piețelor de capital, Comisia a prezentat, la 12 martie 2018, propunerea sus-menționată¹, în temeiul articolului 81 alineatul (2) (cooperare judiciară în materie civilă) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și sub incidența procedurii legislative ordinare. Propunerea este însoțită de o comunicare a Comisiei privind legea aplicabilă efectelor patrimoniale ale tranzacțiilor cu titluri de valoare² și de o evaluare de impact³. Obiectivul propunerii este de a duce la creșterea volumului de tranzacții transfrontaliere cu creanțe și, prin aceasta, de a facilita accesul la finanțare.

¹ 7222/18 - COM(2018) 96 final.

² 7358/18 - COM(2018) 89 final.

³ 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1.

2. Cesiunea de creanță se referă la o situație în care un creditor transferă altei persoane dreptul de a pretinde achitarea unei datorii. În prezent, nu există nicio certitudine juridică la nivelul UE care să stabilească clar care drept intern anume se aplică atunci când trebuie determinat proprietarul unei creanțe, după ce aceasta a fost atribuită într-un caz transfrontalier.
3. Ca regulă generală, Comisia propune ca, în situații de conflict de legi, legea țării în care cedentul își are reședința obișnuită să reglementeze efectele față de terți ale cesiunii unei creanțe. Conform evaluării Comisiei, unul dintre principalele avantaje ale acestei reguli este că dreptul aplicabil este ușor de anticipat, deoarece domiciliul cedentului poate fi determinat în prealabil de către părțile terțe. În același timp, Comisia propune două excepții (numerarul creditat într-un cont bancar și creanțele rezultate din instrumente financiare); în aceste cazuri, se va aplica legea creanței cedate. În plus, pentru tranzacțiile de securitizare, Comisia propune posibilitatea de a alege între legea țării în care cedentul își are reședința obișnuită și legea creanței cedate. Acest lucru își propune să permită atât operatorilor mari, cât și celor mai mici, să participe la securitizări transfrontaliere.
4. Parlamentul European l-a numit raportor pe deputatul în Parlamentul European Pavel Svoboda (PPE, CZ), președintele Comisiei pentru afaceri juridice. La 12 septembrie 2018, sesiunea plenară a PE a aprobat decizia Comisiei JURI de a deschide negocierile interinstituționale pe baza raportului Svoboda⁴, care conține 24 de amendamente la propunerea Comisiei.

⁴ PE621.985v02-00 - A8-0261/2018.

5. Comitetul Economic și Social European și-a adoptat avizul⁵ cu privire la această propunere la 11 iulie 2018, iar Banca Centrală Europeană și-a emis avizul⁶ la 18 iulie 2018.
6. În aplicarea Protocolului (nr. 21) la tratate privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, Regatul Unit a decis să nu participe la propunere, iar Irlanda nu a luat încă o decizie în acest sens. În aplicarea Protocolului (nr. 22) la tratate privind poziția Danemarcei, această țară nu participă la adoptarea măsurilor propuse.

II. LUCRĂRILE DIN CADRUL CONSILIULUI

7. În cursul președinției bulgare, Grupul de lucru pentru chestiuni de drept civil (cesiunea creanțelor) a purtat un prim schimb general de opinii privind propunerea și evaluarea de impact aferentă. În timpul președinției austriece, cinci reuniuni ale grupului de lucru au fost dedicate examinării tehnice a propunerii.
8. Grupul de lucru pentru chestiuni de drept civil a salutat, în termeni generali, propunerea și a recunoscut că este necesar să se asigure securitatea juridică în ceea ce privește cesiunea transfrontalieră de creanțe, având în vedere că prezenta propunere urmărește să acopere o lacună în dreptul Uniunii, apărută ca urmare a Regulamentului Roma I⁷. În același timp, multe state membre au subliniat că propunerea, deși pare, la prima vedere, un instrument de drept internațional privat cu domeniu de aplicare limitat, are incidență asupra unor aspecte care țin de dreptul valorilor mobiliare și al piețelor financiare și, prin urmare, are un caracter foarte complex. Acestea au remarcat că este necesară o analiză aprofundată a conținutului propunerii și a posibilelor sale implicații.

⁵ 11427/18.

⁶ CON/2018/33.

⁷ Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I), *JO L 177, 4.7.2008, p. 6*.

9. În cursul reuniunilor grupului de lucru, statele membre au contribuit în mod activ pentru a ajuta la clarificarea elementelor complexe ale propunerii și au prezentat exemple concrete, care au fost apoi discutate cu Comisia.
10. La 23 octombrie 2018, Președinția a prezentat un document privind articolele 1 (domeniu de aplicare), 2 (definiții), 4 (legea aplicabilă) și 10 (relațiile cu alte dispoziții ale dreptului Uniunii), întrucât articolele în cauză sunt considerate principalele elemente ale propunerii. Discuția purtată pe baza documentului Președinției a arătat că mai este nevoie de clarificări privind corpul textului în ceea ce privește anumite definiții și pentru a se garanta faptul că propunerea nu se aplică valorilor mobiliare. În plus, discuția referitoare la articolul 4 a arătat că majoritatea statelor membre nu sunt încă pregătite pentru a-și face cunoscută poziția finală referitoare la prevederea principală a propunerii. Deși o serie de state membre și-au exprimat înclinația inițială de a sprijini norma generală propusă de Comisie, unele state membre s-au exprimat în favoarea legii creanței cedate ca principal factor de legătură. În general, statele membre au subliniat că o decizie finală cu privire la măsura în care norma generală propusă de Comisie ar fi cea mai adecvată va putea fi luată numai după o examinare detaliată a domeniului de aplicare al propunerii și a diferitelor tipuri de creanțe care ar putea face obiectul unor cesiuni.

11. După prima examinare a propunerii luate în ansamblu, președinția a prezentat un document⁸ care conține o serie de sugestii de redactare pentru a facilita continuarea discuțiilor cu privire la elemente-cheie ale propunerii, ținând seama în acest fel de contribuțiile orale și în scris exprimate de statele membre. Observațiile detaliate din partea statelor membre cu privire la propunere și la evaluarea de impact a acesteia sunt compilate în documente distincte⁹.
12. Sugestiile de reformulare au fost în general salutate ca un pas în direcția cea bună. S-ar putea realiza progrese cu privire la o serie de aspecte de ordin tehnic, cum ar fi legătura dintre propunere și Regulamentul Roma I, precum și alinierea mai strânsă a propunerii la regulamentul respectiv. A existat un consens larg potrivit căruia poziția debitorului nu ar trebui să fie afectată de această propunere și că acest lucru ar trebui să fie subliniat mai clar în text. O înțelegere comună provizorie – care să nu aducă atingere necesității de a revizui unele detalii – ar putea fi obținută cu privire la conceptul de „efecte față de terți”, la anumite definiții, precum „cesiune”, „creanță” sau „reședință obișnuită”, precum și privind recurgerea la principiul aplicării universale. Analiza articolelor 5 (domeniul de aplicare al legii aplicabile), 9 (statele cu mai multe sisteme juridice) și 14 (aplicarea în timp) indică faptul că ar fi necesare amendamente limitate pentru a clarifica aceste articole și pentru a îmbunătăți modul lor de redactare.
13. Cu toate acestea, discuțiile din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni de drept civil au scos la lumină anumite aspecte care trebuie să fie clarificate înainte să poată fi luate decizii importante în materie de politici. Complexitatea propunerii, posibilul impact al acesteia asupra piețelor financiare și corelarea ei cu alte acte legislative ale Uniunii necesită o examinare suplimentară din partea unor experți în domeniul juridic și financiar, pentru a permite statelor membre să ia decizii în cunoștință de cauză.

⁸ 13936/18.

⁹ 11384/18 + ADD1; 13614/18 + ADD1 + ADD 2 + ADD 3; WK 11125/2018 + ADD1 + ADD 2.

14. Având în vedere cele de mai sus, elementele principale pentru care sunt necesare negocieri suplimentare și pentru care ar fi binevenite amendamente substanțiale sunt următoarele:
- a) articolul 1 (domeniu de aplicare) și lista excluderilor din domeniul de aplicare al regulamentului;
 - b) articolul 2 (definiții), în special în ceea ce privește definițiile sintagmelor „instituție de credit”, „numerar” și „instrument financiar”;
 - c) articolul 4 (legea aplicabilă): analiza normei generale privind conflictul de legi (reședința obișnuită a cedentului) propuse de Comisie a arătat că ar fi necesar să se ia în considerare adăugarea mai multor excepții de la aceasta. Aceasta ar putea viza, de exemplu, contractele de credit sindicalizat sau cazurile în care bunurile imobile sunt utilizate drept garanții în tranzacții de creditare garantată. Prin urmare, va fi esențial să se identifice factorul de legătură adecvat, în funcție de tipul de creanță care fac obiectul unei cesiuni. În cazul în care statele membre decid să aleagă legea aplicabilă creanței cedate drept normă generală, ar fi necesare anumite excepții (suplimentare), de exemplu în ceea ce privește cesiunea unor creanțe viitoare multiple (de exemplu, în temeiul unor acorduri de factoring);

- d) articolul 10 (relațiile cu alte dispoziții ale dreptului Uniunii): relația prezentei propuneri cu Regulamentul privind insolvența¹⁰ și cu cele trei directive privind valorile mobiliare (Directiva privind contractele de garanție financiară¹¹, Directiva privind caracterul definitiv al decontării¹² și Directiva privind lichidarea¹³) este o problemă complexă, deoarece aceste patru acte legislative conțin propriile norme privind conflictul de legi. Obiectivul eventualelor amendamente ar trebui să îl reprezinte evitarea oricărei posibile suprapuneri sau neconcordanțe între normele privind conflictul de legi din aceste instrumente și propunere.

III. CONCLUZIE

15. Deși s-au realizat progrese considerabile în timpul președinției austriece, va fi nevoie de mai multe eforturi pentru a se conveni asupra amendamentelor la propunere considerate necesare, din cauza complexității acestora și a consecințelor sale de mare anvergură.
16. În acest context, Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să înainteze prezentul raport intermediar Consiliului pentru ca acesta să ia act de el în cadrul reuniunii sale din 6 și 7 decembrie 2018.

¹⁰ Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență, *JO L 141*, 5.6.2015, p. 19.

¹¹ Directiva 2002/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iunie 2002 privind contractele de garanție financiară, *JO L 168*, 27.6.2002, p. 43.

¹² Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare, *JO L 166*, 11.6.1998, p. 45.

¹³ Directiva 2001/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 aprilie 2001 privind reorganizarea și lichidarea instituțiilor de credit, *JO L 125*, 5.5.2001, p. 15.